

mu internirancu Mihajloviču. Ta dva pa sta z denarjem pobegnila. Na nekem samotnem kraju napadel je Rus nakrat Srba, ga ubil s sekiro in oropal. Šele po daljšem zasledovanju se je morilca v Debrecinu našlo in zaprlo.

Pojedelske črnovojne oprostitev. Pri pojedelskem ministerstvu traja še vedno naval pojedelskih oprostilnih prošenj. Po naročilu vlade se občinstvo še enkrat opozarja, da so prošnje za črnovojno oprostitev za žetev čisto brez pomena, ker jih prizadeta ministerstva radi ogromnega števila na noben način ne morejo pravočasno presoditi in o njih odločiti. To velja seveda tudi za tiste, ki morda že dolgo čakajo na rešitev take svoje prošnje. Ljudje, naj so že vložili tako prošnjo, ali jo pa še misljijo, naj rajše prosijo za žetven dopust in v prošnji povedo, koliko ga rabijo. Prošnje za dopust je pošiljati po pošti na poveljstvo tistega vojaškega oddelka, kjer dotočnik služi. Popreje jih je dati glede resničnosti po županstvu uradno potrditi. Vojaški oddelki so dobili ukaz, naj take prošnje kolikor je mogoče uslušijo.

Hrana in delavni čas vojnih vjetnikov pri pojedelskih obratih. C. kr. urad za ljudsko prehrano dobiva pritožbe, češ, da se vojnim vjetnikom, zaposlenim pri pojedelstvu, gleda hrane bolje godi kakor drugim navadnim delavcem. Tudi delajo pri samo do šestih, domači delavci pa do trdne noči. Tozadevne določbe, katerih se je držati pod vsakim pogojem in katerih prestopke je ostro kaznovati, se glase: 1. Prehrana vojnih vjetnikov pri pojedelskih obratih: Delavske oddelke, zaposlene pri pojedelstvu, torej vjetnike in delavno moštvo, je v vsakem oziru prehranjevati tako kakor domače pojedelske delavce; vsekakor mora biti ta hrana zadostna in zdrava. Vojnim vjetnikom se ne sme dajati večjih porocij kakor domačim delavcem. Pri tem pa je samo ob sebi umevno, da so domači delavci zadostno prehranjevani. 2. Delavni čas vojnih vjetnikov pri pojedelskih obratih: Redoma velja delavni čas za vojne vjetnike v pojedel. in gozdar, kakor za navadne delavce. Drugi zajutri je primeren le tedaj, če se je delo začelo pred 6. uro zjutraj; povečerek pa takrat, če se dela preko 6. ure zvečer. Ob nedeljah je delo dovoljeno samo za spravljanje žetve, neodložljiva poljska dela ter izkladjanje tovorov, toda samo tedaj, če je to neizogibno potrebno. Vojnim vjetnikom mohamedanske vere naj je petek prost dan, kakor za kristjane nedelja; potem pa morajo delati ob nedeljah. Pot na delo in z dela je všetki med delavnim časom.

O plačilu za mlenje žita v kmetskih mlinih je izšla vladna naredba: Za kmetske mlince, to je za mlince, ki za plačilo meljejo od žitnih pridelovalcev prinešeno lastno žito, se določa plačilo za mlenje za meterski stot tako: za mlenje pšenice, rži, ječmena, ajde, koruze, proso, ovsa in mešanega žita 5 K; za izdelavo ješprejna 8 K; za izdelavo kaše 4 K 50 v.; za drobljenje ovsa in koruze ter za mlenje zadnjega žita za krmo 3 K. Mlinarjevo plačilo se mora dajati brez izjeme samo v denarju; mlinarja plačevati z merico, to je z žitom, moko ali z otrobmi, je prepovedano. Izmetli se mora: a) pšenica na najmanj 90% enotne moke in največ 7% otrobov (štete kali in druge odpadke), pri zaprašenju največ 3%; b) rž na najmanj 90% enotne moke in največ 7% otrobov (štete kali in druge odpadke), pri zaprašenju največ 3%. Da se izmletje pravilno vrši, je odgovoren voditelj mlinarskega podjetja. Prestopki tega ukaza se kaznujejo.

Sovražni pristan v plamenih. K.-B. Troutheim, 17. julija. Včeraj ponos je v tukajšnjem angleško-ruskem transitnem skladišču izbruhnil ogenj, ki se je hitro razširil in je vpepelil tudi colninsko poslopje. Škoda znaša več milijonov krov.

Zakaj je bila Bukovina izgubljena? „Prager Tagblatt“ imel je v parlamentnem poročilu sledičo vest: „Poslanec Grigorovič naznani je m. dr., da so zamogli Rusi v Bukovino le zaradi tega vdreti, ker so tam stojče hongradske čete deloma orožje odložile, deloma

se pasivno zadržale, to pa z vtemeljitvijo, da se nočejo za tujo zemljo boriti. Kot priča za to trditev, ki je povzročila seveda veliko presenečenje, imenovalo je obersta Fischerja“. — Radovedni smo, če bode oblast to zadevo v državni zbornici pojasnila.

Bivši car. V Kopenhagenu so razširjene vesti o zopetnem begu bivšega ruskega carja, ki je baje s pomočjo njemu udanih oficirjev v automobilem pobegnil. Nahaja in skriva se zdaj na Finsku. (Vest še ni uradno potrjena).

Judovska država v Palestini. Ameriški predsednik Wilson je baje za študije palestinskega problema uresničil posebno komisijo, ki namerava neodvisno judovsko državo uresničiti. — Ta ideja nam je jako simpatična. V prvi vrsti bi bilo treba, da bi se naše judovske vojne lifierante in krvoseste tja odpolalo. Ljudstvo bi pri slovesu reklo: Jezovah jih blagoslov, samo da smo se jih mi rešili . . .

Popačena milost. Mladi naš cesar imel je izredno milost, da je na naravnost velikodušni način ogromnemu številu veleizdajalcov in drugih političnih zločincev kazen odpustil in jim celo vse državljanke pravice nazaj poddelil. Taka velikodušnost v državah naših sovražnikov ni mogoča. Angleška vlada je n. p. pustila hladnokrvno idealnega voditelja Ircev obesiti, čeprav razmeroma niti polovice tega ni storil, kakor nekateri zdaj pomiloščeni avstrijski veleizdajalci, ki imajo tisoče življenj najhrabrejših naših vojakov na vesti. Žal da milost našega mladega cesarja ni padla na plodovita tla. Gotovo časopisje, ki je pred vojno praznovalo bratovske orgije s Srbji in Rusi, dela zdaj tako, kakor da bi bila s cesarjevo odločbo razsodba razveljavljena. To je vsekakor napačno in krivično, da ne rečemo lažljivo. Naši veleizdajalci so bili pred sodiščem obojeni in cesar jim je zdaj le kazen očistil. Upalo se je, da bodo ti pomiloščeni ljudje in njih strankarski pristaši to izprevideli, — ali nasprotno skuša gotovo časopisje zdaj zamorca prati ter navadne veleizdajalce v nedolžna jagnjeta spremeniti. To je po našem mnenju blasphemija, sramotenje cesarjeve milosti. Koroški poslanec Grafenauer na primer, ki je v času vojne hvalil nam sovražno Rusijo, ki je poštenim koroškim dekletam priporočal, da naj se vlačijo z ruski vojnim vjetnikom, — ta Grafenauer naj bode zdaj nekaka nedolžna žrtve avstrijske justice in ne manjka došt, da bi vseslovensko časopisje zahtevalo zanj zlato medaljo. Dr. Kramar, katerega agitacija je tisočem naših vojakov življenje vzela, postal je nakrat češki in slovanski „mučenik“, čeprav je bil na smrt obsojen. Take zvijače so, kakor rečeno, pravo sramotenje velikodušne milosti našega cesarja. Take zvijače so pa tudi nekako podpihanje, da naj se i zanaprej Kramarjeve in Grafenauerjeve nazore razširja. In zato postaja pisava izvestnega panslavističnega časopisa nevarna ter Avstriji škodljiva. Slovensko ljudstvo z obsojenimi in pomiloščenimi veleizdajalci nima in noči imeti ničesar skupnega. Kajti slovensko ljudstvo je v srcu avstrijsko, cesarju in domovini vdano!

Iz vojne.

Prinašamo sliko, ki nam kaže nemškega najznamenitejšega vojskovodje general-feldmarschalja v Hindenburgu, ko gre ravno na obisk generala artiljerije v Gallwitzu.

Zahtevajte
povsod
„Štajerca“

Zadnji telegrami.

Nadaljni uspehi v Galiciji.

A vstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 18. julija. Uradno se danes razglaša.

Južno od Kalusza razširile so hrvatske armadne čete in aavarski bataljoni v napad s svoj predvčerajnem priborjenim uspeh z zavzetjem neke visočine pri Novici. Vzhodno od Kalusza se je izčiščen levega brega Lomnice dokončalo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 18. julija (W.-B.) Izlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Ruprechta. Artiljerijski bataljoni v Flandriji in močnejši. Med Hollerec in Wanetonom so bili angleški pojizvedovalni sunki v bližinskem boju odbiti. Pri nastopu teme napadli so Angleži severno cesto Arras-Cambrai; bili so nazaj vrženi. Danes zjutraj bil je en angleški bataljon pri Fresnou z ognjem prepoden. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na levem bregu Maase se je čez dan borilo. Poturnem najmočnejšem učinku napadli so Franci v 5 kilometrov širokosti od gozda Avescourt pa do zapadno od Totter Mana. V južno-vzhodnem kotu gozda Malauco in na obeh straneh ceste Malauco-Esnes vdrlji so po ljutem boju v od napred kratkim zavzetje jarke; v ostalem so bili nazaj vrženi. Zvečer je skušal sovražnik novim navalom svoj dobiček razširiti. Ta napad se je z velikimi izgubami brez uspeha razbil.

Vzhodno bojišče. Fronta prince Leopolda. Povišano bojevno delovanje vladalo je pri Rigi ter južno od Dnburga in Smorgona. V vzhodni Galiciji bil je ogenj pri Brzezany močan. V prednjem ozemlju Karpat vzele so v skupnem napadu bavarske in hrvatske čete od Rusov. Južno branjene visočine vzhodno od Nowice in zavrnile v doseženih postojankah ruske protinapade. Tudi na drugih krajih Češke Lomnice bili so Rusi v krajevnih bojih nazadni potisnjeni. — Na fronti nadvojvode Josifa in Mackensena polagoma oživljenje ognjenega delovanja zlasti na obeh straneh doline Susita in ob Putni ter Seretu.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Podmorski čolni prinesli bodejo mir.

W.-B. Berlin, 18. julija. Kakor čujemo izrazil je pri pogovorih, ki so se vršili med nemškim najvišjim armadnim vodstvom in članom državnega zbora, generalom. Ludendorffom dr. sledi: Pri najvišnjem armadnem vodstvu je bila za vodstvo vojne s podmorskimi čolni najprve želja merodajna, zdeti sovražno vojno gospodarstvo, zlasti izde-